

23.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**23 Aralık 2021
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

23 Aralık 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 89)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011) ve 1989 (2011) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4965)
- Ticari İthalat Maksadı Dışında Yurt Dışından Getirilecek Televizyon, Radyo, Video ve Birleşik Cihazlar ile Görsel ve/veya İşitsel Yayınları Alabilen Diğer Cihazlardan 2022 Yılında Alınacak Maktu Ücretlerin, 23/12/2019 Tarihli ve 1841 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında Yer Aldığı Şekilde Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4966)

YÖNETMELİKLER

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Hizmetlerine Katılım Sağlayan ve Katkıda Bulunanların Onurlandırılmasına İlişkin Yönetmelik
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Diagnostik Radyoloji, Nükleer Tıp ve Radyoterapi Grubu Tıbbi Cihazların Kalite Uygunluk ve Kalite Kontrol Testleri Hakkında Yönetmelik

TEBLİĞLER

- İşkolu Tespit Kararları (No: 2021/163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170)
- Su Ürünleri Yetiştiriciliği Destekleme Tebliği (Tebliğ No: 2021/48)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/60)
- Avrupa Birliği Çıkışlı Bazı İşlenmiş Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Avrupa Birliği Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Menşeli Bazı Ürünlerin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İran İslam Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

- Mısır Arap Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Moldova Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Şili Cumhuriyeti Menşeli Bazı Tarım ve İşlenmiş Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Sınır Ticaretinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2016/11)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2021/11)

KURUL KARARI

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 21/12/2021 Tarihli ve 9989 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 17/11/2021 Tarihli ve 2016/13501 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 17/11/2021 Tarihli ve 2018/38006 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 23/11/2021 Tarihli ve 2019/21781 Başvuru Numaralı Kararı

Eti Bakır ve İGSAŞ, gübre fiyatlarında indirim gitti

Dövizdeki düşüş gübre fiyatlarına indirim olarak yansımaya başladı. Eti Bakır, döviz kurundaki aşağı yönlü hareketi takiben gübre fiyatlarını düşürürken, İGSAŞ da kompoze gübre ürünlerinde indirimin yaklaşık yüzde 16,5, ürede ise yaklaşık yüzde 20 indirim yapıldığını duyurdu.

Döviz kurlarındaki düşüş, tarımın temel girdi kalemlerinden gübre fiyatlarına indirim olarak yansımaya başladı. Eti Bakır, yaptığı açıklama ile gübre fiyatlarında dövizin düşmesiyle birlikte indirim yapıldığını duyurdu.

Açıklamada, "Eti Bakır, döviz kurundaki aşağı yönlü hareketi takiben gübre fiyatlarını düşürmüştür. 21 Aralık 2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere ton başına peşin fiyatlar; DAP gübresinde 14 bin 500 TL'den 11 bin 950 TL'ye, NP 20.20 gübresinde 9 bin 250 TL'den 8 bin 500 TL'ye, amonyum sülfat (AS-21) gübresinde ise 9 bin 500 TL'den 8 bin 250 TL'ye indirilmiştir. Yeni yılda da gübre ithalatını ve dışa bağımlılığı azaltma hedefiyle yerli gübre üretim çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve bu alandaki yatırımlarımıza devam edeceğiz." denildi.

İstanbul Gübre Sanayi'den (İGSAŞ) yapılan açıklamada da İGSAŞ'ın, çiftçilerin en önemli girdi kalemi olan gübre fiyatlarında indirim gittiği belirtilerek, kompoze gübre ürünlerinde indirimin yaklaşık yüzde 16,5 olduğu, ürede ise yaklaşık yüzde 20 indirim yapıldığı bildirildi.

Açıklamada, "İGSAŞ olarak Türk çiftçisinin yanında durmaya devam ediyoruz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde başlayan kurla mücadeleye tam destek veriyoruz." ifadeleri kullanıldı.

Tarım sigortalarında 2022'deki riskler ve destekler belirlendi

Tarım sigortalarında gelecek yıl kapsama alınacak riskler ve ürünler ile prim desteği oranları belirlendi.

Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2022 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

1 Ocak 2022 itibarıyla yürürlüğe girecek karar kapsamında, bitkisel ürünler için dolu ana riskiyle birlikte fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpma riskleri, tarla ürünlerinde, sebzelerde ve çilekte yaban domuzu zararı, pamukta hasat döneminde miktar kaybına yol açan yağmur zararı, ayçiçeğinde kuş zararı ve şeker pancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan ürünlerinde yeniden ekim dikim masrafı olarak ödenecek don zararı ek riskleri dolu paketi halinde verilecek.

Bu risklere ilave, isteğe bağlı olmak üzere açık alanda yetiştirilen meyveler ve yağ gülü için don riski, dolu ağı ve örtüyle destek (telli terbiye) sistemlerinde ve bu sistemlerin altında bulunan ürünlerde, dolu, dolu ağırlığı, kar ağırlığı, fırtına, hortum, yangın, deprem, heyelan, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması riskleri, kiraz, incir ve üzümde yağmur riski, altıntop, limon, mandalina, portakal ve üzümde sıcak hava zararı riski teminat altına alınacak.

Meyve ağaçları, çay, asmaların kendileri ile fidanlarında ve süs bitkisi fidanlarında paket halinde, dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, kara, hava, deniz

taşıttının çarpması, kar ağırlığı, sel ve su baskını riskleri, sadece fidanlarda yaban domuzu zararı riski ile meyve ve bağ fidanlarında don riski ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçilerin, özlük, ürün ve arazi bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortalı Havuzu tarafından teminat sağlanacak.

Köy bazlı kuraklık verim sigortasıyla kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluklarında, dolu paketi dışındaki kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat altına alınacak.

Seralar da teminat kapsamında

Seralar için dolu ana riskiyle birlikte, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ile kara, hava, deniz taşıttının çarpması, kar ağırlığı ek riskleri ile seranın örtü malzemesi, konstrüksiyon (iskelet) kıymetlerinin doğrudan bir zarara uğraması sonucu enkazın sökülmesi, kaldırılması, temizlenmesi ve taşınma masrafları paket halinde, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, Örtü Altı Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçilerin, özlük, sera ve ürün bilgileri dikkate alınarak teminat sunulacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı büyükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık, terör, grev, lokavt ve halk hareketleri riskleri, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri doğrultusunda teminat altına alınacak.

Bakanlığın kayıt sistemlerine kayıtlı küçükbaş hayvanlar için ölüm riski ve ek olarak isteğe bağlı olmak üzere hırsızlık riski, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak teminat sağlanacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı kayıt sistemlerine kayıtlı, kapalı sistemde üretim yapılan, biyogüvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riski, ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak teminat sunulacak.

Su ürünleri ve arıcılıkta teminat şartları

Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünleri için hastalık, yetiştiricinin kontrolü dışındaki kirlenme ve zehirlenmeler, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını, kazalar, predatorlar, alg patlaması nedeniyle meydana gelen ölüm riski ile isteğe bağlı olmak üzere kafes ve ağlar için kazalar, predator saldırısı, fırtına, hortum, deprem, sel ve su baskını riskleri, su ürünleri ile kafes ve ağlar için hırsızlık riski ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında, Su Ürünleri Kayıt Sistemi'ne kayıtlı

işletmelerin mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak teminat altına alınacak.

Arıcılık Kayıt Sistemi'ne kayıtlı, plakalı kovanlar için fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını, kara, hava, deniz taşıtının çarpması, nakliye ile vahşi hayvan saldırısı risklerine ilgili genel şartlar ile tarife ve talimatlar kapsamında mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınarak teminat sunulacak.

Tarım Sigortaları Havuzu tarafından sigorta edilmeyen tesisler, işletmeler, ürünler ve riskler ile ilgili genel şartlar, tarife ve talimatlarla kapsam dışı bırakılmış haller ve kayıplar, uygulama yılında yer alan riskler arasında sayılmayacak.

Köy bazlı kuraklığa prim desteği

Karar kapsamında belirlenen riskler için 2022 yılında, sigorta priminin yüzde 50'si oranında prim desteği, Tarım Sigortaları Havuzuna Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden aktarılarak karşılanacak.

Açık alanda yetiştirilen meyveler, yağ gülü, şeker pancarı, çerezlik kabak, domates, biber, patlıcan ürünleri ile meyve ve bağ fidanlarında verilen prim desteğine ilave olarak, sadece don riski primine bu desteğin üçte biri oranında ek prim desteği verilecek.

Köy bazlı kuraklık verim sigortasında ise sigorta priminin yüzde 70'i oranında prim desteği sağlanacak.

Gıda fiyatlarında yüzde 22 artış

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonun Ar-Ge birimi KAMUAR'ın, fiyatlarını Ankara'daki pazar ve marketlerden düzenli olarak derlediği ve halkın en fazla ve hızlı tükettiği 76 gıda maddesinden oluşan bir sepeti esas alarak yaptığı "halkın enflasyonu" araştırmasının Aralık 2021 sonuçları açıklandı.

ANKARA (Anayurt) - Birleşik Kamu-İş Konfederasyonun Ar-Ge birimi KAMUAR'ın, fiyatlarını Ankara'daki pazar ve marketlerden düzenli olarak derlediği ve halkın en fazla ve hızlı tükettiği 76 gıda maddesinden oluşan bir sepeti esas alarak yaptığı "halkın enflasyonu" araştırmasının Aralık 2021 sonuçları açıklandı. Araştırmaya göre aralık ayında gıda fiyatları bir önceki aya göre yüzde 22 arttı. Asgari ücrete yapılan zammın neredeyse yarısının yeni ücret artışı henüz cebe girmeden eridiği ifade edilen araştırmada aralık ayında ekmek, un, bulgur ve makarna fiyatlarında yüzde 21, et ve balık fiyatlarında yüzde 17, süt, peynir ve yumurtada yüzde 32, yağ fiyatlarında ise yüzde 35 artış tespit edildi. Böylece gıda fiyatları 2021 yılında önceki yıla göre yüzde 35 78,4 artmış oldu.

AYLIK FİYAT ARTIŞI

Temel gıda fiyatlarında bu yıl ocak ayında yüzde 3,6, şubatta da yüzde 2,8, martta yüzde 2,5, nisanda da yüzde 2,3, mayısta yüzde 1,8 ve haziranda yüzde 1,1, temmuzda yüzde 4,2, ağustosta yüzde 3,5, eylülde ise yüzde 2,1, ekimde yüzde 7, kasımda yüzde 8 oranında artışlar yaşanmıştı. Gıda fiyatlarına ekim ve kasım aylarında yaşanan zam fırtınası aralık ayında ise yüzde 22 ile adeta kasırgaya

dönüştü. Dar ve sabit gelirlilerin satın alma gücü zamlar karşısında aydan aya mum gibi erirken yoksulluk da tarihte görülmemiş bir noktaya indi.

Aralıkta gıda fiyatlarındaki artışta tüm harcama grupları etkili oldu. Ekmek, un, bulgur fiyatları, aralıkta bir önceki aya göre yüzde 21 oranında artış kaydetti. Et ve balık grubu fiyatlarında yüzde 17,3 oranında artış yaşanan aralıkta süt ve süt ürünleri ile yumurta grubu fiyatları ise yüzde 32 oranında arttı. Yağ fiyatları da yüzde 35 oranında yükseldi.

Meyve fiyatlarının yüzde 8,5 oranında yükseldiği aralıkta sebze fiyatlarına, ise ortalama yüzde 32,3 oranında zam geldi.

Bakliyat fiyatlarının yüzde 32 oranında arttığı yılın son ayında, salça, zeytin, bal, çay, tuz ve benzeri gıda maddelerinden oluşan diğer işlenmiş gıda fiyatlarında ise yüzde 7,8 oranında artış oldu.

Böylece, vatandaşlar mevcut gıda tüketim alışkanlıklarına göre seçilen 76 gıda maddesinden oluşturulan gıda sepetini satın alabilmek için aralıkta kasım ayına göre yüzde 22 oranında daha fazla para ödedi.

YILLIK ARTIŞ YÜZDE 78'İ GEÇTİ

Özellikle yılın son üç ayındaki yüksek oranlı artışlar gıda fiyatlarının aralıkta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 78,4 oranında artmasına yol açtı.

Bu yıl aralıkta geçen yılın aralık ayına göre ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarında yüzde 67,7 et-balık fiyatlarında 63,2, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 82,1 oranında artış oldu. Bir yıl öncesine göre yağ fiyatları yüzde 80,7 oranında arttı. Meyve fiyatları yüzde 93,3, sebze fiyatları ise yüzde 120,2 oranında artış gösterdi. Bakliyat fiyatları son bir yılda yüzde 68,2, diğer gıda fiyatları ise yüzde 40,7 oranında zamlandı.

YILLIK ORTALAMA

Sepete dâhil edilen ürünlerin 2021 yılındaki ortalama fiyatları bir önceki yılın ortalama fiyatlarıyla karşılaştırılarak hesaplanan yıllık ortalamalara göre de gıda fiyatlarında 2021 yılında yüzde 39,9 oranında artış yaşandı.

Yıllık ortalamalara göre ekmek, un, bulgur, makarna fiyatları yüzde 32,8, et ve balık fiyatları yüzde 23, süt, süt ürünleri ve yumurta fiyatları yüzde 37,8, yağ fiyatları yüzde 47,9, meyve fiyatları yüzde 59,2, sebze fiyatları yüzde 75,7, bakliyat fiyatları yüzde 30,2, diğer gıda maddelerinin fiyatları da yüzde 18,9 oranında artış kaydetti.

Hazırlıksız projeyle hayvancılık da zararda

Mustafa BİLDİRCİN

Eski Tarım ve Orman Bakanı Faruk Çelik döneminde, “Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu hayvan varlığını temine etmek konusunda önemli bir adım” denilerek başlatılan, ‘Embriyo Transferi’ projesi ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) 43,9 milyon TL zarara uğratıldı. Sayıştay, ‘zararda sorumluluğu bulunanlar hakkında zaman aşımı dolmadan soruşturma açılması’ konusunda TİGEM’e uyarıda bulundu. TİGEM’in mali hesaplarında yapılan denetimler kapsamında hazırlanan Sayıştay raporunda, hayvan ıslahı ve genetik ilerlemenin hızla yapılabilmesi için kritik önemde olan projenin, ‘kurumda yeterli bütçe olmadığı’ gerekçesiyle banka kredisıyla başlatıldığı belirtildi.

Sayıştay denetçisi, projenin TİGEM’e bağlı işletmelere, yönetim kurulu kararı alınmadan bir yazıyla bildirildiğini fark etti. Denetim raporunda, projenin yönetim kurulu kararı olmadan duyurulmasına yönelik, “Projeye altyapı ve finansmanı sağlanmadan başlandığını ortaya koyuyor” değerlendirmesinde bulunuldu. Başarısızlıkla sonuçlanan projenin batış öyküsü, denetim raporunda şu ifadelerle anlatıldı: “...Embriyo transferinde istenilen başarıya ulaşılamamış olması ve kuruluşun çok fazla finansman yüküne maruz kalması nedeniyle projenin sonlandırılmasına karar verilmiştir. ...Projede kullanılan malzemelerin ve kalan

hayvanlardan uygun olanların satılmasına kalanların ise kesime sevk edilmesine karar verilmiştir.”

Projenin sonlandırılmasının ardından TİGEM Teftiş Kurulu Başkanlığı, projeye yönelik incelemeler gerçekleştirdi. Proje başlangıcında kayıtlarda 14 bin 522 baş olarak yer alan hayvan sayısının gerçekte 13 bin 289 baş olduğu tespit edildi. Embriyo Transferi Projeleri kapsamında 31 Aralık 2020 itibarıyla 138 milyon 69 bin 730 TL maliyet karşılığında, 94 milyon 127 bin 461 TL gelir elde edildiği ve projenin toplam zararının 43 milyon 942 bin 269 TL olduğu belirtildi. Sayıştay, ‘gerekli bütçe ve proje olmadan faaliyetlere girişilmemesi ve sorumlular hakkında soruşturma açılması’ konusunda TİGEM’i uyardı.

Çiçek, tohum ve tarım ürünleri ithalatına sınırlama

Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile Britanya, İran, Mısır, Moldova ve Şili'den çiçek, tohum ve bazı işlenmiş tarım ürünleri ithalatına tanımlanan tarife kontenjanı kararları yeniden düzenlenerek, kotalara sınırlamalar getirildi.

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan 7 ayrı kota tebliğine göre, AB'den yapılan ithalat için tanımlanan kotalar; çiçek ithalatı için 5 ton, canlı fide ve bitki ithalatı için 20 ton, ekim amacıyla kullanılan tohum için 20 ton, kedi ve köpek mamaları ithalatı için 20 tonla sınırlandı. Tarife kontenjanı miktarının eşit dilimler halinde çeyrek dönemler itibarıyla tahsis edilmesine yönelik dip not uygulamadan kaldırıldı.

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı menşeli bazı ürünlerin ithalatında tarife kontenjanı uygulanmasına ilişkin tebliğde yapılan düzenlemeyle, buradan yapılan çeşitli gıda müstahzarlarına tanımlanan kota 20 tonla sınırlandı.

İran İslam Cumhuriyeti menşeli bazı tarım ürünleri ithalatında tarife kontenjanı uygulanmasına ilişkin tebliğde yapılan düzenlemeyle, bu ülkeden yapılan ithalatta için tanımlanan kotalar; sarımsak için 5 ton kabuklu ve kabuksuz badem, ceviz ve hurma için ayrı ayrı 20 ton, karpuz için de 20 tonla sınırlandırıldı.

Bu kapsamda Mısır'dan yapılan ithalata uygulanan tarife kontenjanı; anason, kişniş ve kimyon tohumları ve sarımsak için ayrı ayrı 5 ton, yer fıstığı için 20 ton, Moldova'dan yapılan ithalata tanımlanan tarife kontenjanı; ceviz ve çam fıstığı için 20 ton, Şili'den yapılan ithalata tanımlanan kota da badem ve ceviz için 20 tonla sınırlandı.

Kur korumalı TL mevduatta mevzuat arkadan gelecek

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı ve önceki günden beri satışı yapılan kur korumalı TL mevduatında bankalara ilave kur farkı aktarılma mekanizmasının sağlanması için henüz yasal düzenleme oluşturulmadı. Uzmanlara göre öncelikli olarak yasal düzenlemeye ihtiyaç var.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın pazartesi günü duyurduğu kur korumalı TL mevduat uygulaması fiilen başladı. Kamu bankaları önceki gün müşterilerine ürünü kullandırmaya başlarken özel bankalarda da dün satış başladı. Kamuoyunda oluşan birçok soru işareti dün netleşirken, uygulamaya ilişkin mevzuat konusunda ise tartışmalar sürüyor. Merkez Bankası, DTH'ı bozdurarak TL'ye dönecekler için tebliğ çıkardı. Ancak Hazine ve Maliye Bakanlığı henüz ikincil mevzuatı oluşturmadı. Uzmanlara göre Hazine'nin kur farkı maliyetini üstlenebilmesi için öncelikli olarak yasal düzenlemeye ihtiyaç var. Ardından da tebliğ veya uygulama yönetmeliği gibi ikincil mevzuatın çıkması gerekiyor.

Para piyasalarında dövizle yöneliş trendinin tersine dönüştürülmesi amacıyla gündeme getirilen kur korumalı TL mevduat sisteminin ilk günleri, bankalar ve müşterilerin konuyu anlama çabalarıyla geçiyor. Sisteme ilişkin mevzuat da henüz tam olarak çıkarılmadığı için, kafalardaki soru işaretlerinin önemli bir kısmı giderilse de kritik bazı konular henüz netliğe kavuşmuş değil.

Merkez için tebliğ yeterli

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ilk duyurusunun ardından salı günü Hazine ve Maliye Bakanlığı önce yazılı bir açıklama yapmış, ardından da Bakan Nureddin Nebati akşam TRT yayınına katılarak sistemin başladığını duyurmuştu. Aynı gece Merkez Bankası 21 Aralık'tan itibaren geçerli olmak üzere bir tebliğ yayınladı. Yürürlükteki 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin g bendinde, bankanın görevleri arasında "Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak" ifadesi yer alıyor.

Bu tebliğ uyarınca Döviz Tevdiat Hesapları, Merkez Bankası'nın her gün açıklayacağı kur üzerinden TL'ye çevrilecek ve bankaya yatırılacak. Daha doğrusu, bankalardaki DTH hesapları Merkez Bankası'na satılacak, bunun karşılığındaki para da Merkez Bankası tarafından ilgili müşterinin hesabına yatırılacak.

Merkez Bankası'nın bu yetkisine rağmen, Hazine'nin kur farkını ödeyebilmesi için bunun ilgili yıl bütçesine konulması gerekiyor. DÜNYA'ya bilgi veren kaynaklar 2022 yılı bütçe kanunun TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildiğine dikkat çekerek, ödeme yapılabilmesi için bir ek bütçeye ihtiyaç olduğunu -aktardılar.

Kur korumalı TL mevduatını içeren uygulama 22 Aralık itibarıyla başladı. Bu kapsamda olası kur farkı zararı oluşması halinde ilk ödeme 22 Mart 2022 tarihinde yapılacak. Kaynaklara göre bu konuda 2022 yılı bütçesine ödenek konulması için bir ek bütçe kanunun çıkarılması şart.

Merkez Bankası hem alış hem satış kuru açıkladı

Merkez Bankası'nın 21 Aralık tarihli mükerrer Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğinde, uygulama kapsamında hesaplamanın her gün 11'de açıklanacak döviz alış kuru üzerinden hesaplanacağı hükmü yer alıyor. Banka bu kapsamda ilk kur listesini dün yayınladı. Ancak liste, açıklanan uygulamayla uyuşmayan iki unsur içeriyor. Tebliğin 4'üncü maddesinin birinci fıkrası, Merkez Bankası'nın fark ödemesi yapacağı kurları; dolar, Euro ve Sterlin ile sınırlıyor. Ancak açıklanan kur listesinde ise Kuveyt Dinarı, Avustralya Doları dahil olmak üzere 22 ülkenin para birimi yer aldı. Ayrıca bu sistem sadece bir fiyat belirlenmesini öngörmesine rağmen, Merkez Bankası hem alım hem de satım fiyatını içeren bir liste yayınladı.

Kamudan sonra özel bankalar da devrede

Kamu bankaları önceki gün itibarıyla kur korumalı TL mevduat ürününü müşterilerine sunmaya başladılar. Dün de sistemini oluşturan özel bankalar da ürünün satışına başladı. Bankacılık kaynaklarından alınan bilgiye göre ilk iki günde vatandaşların ürüne ilişkin sorularının cevaplandığı başlayacak kampanyalarla beraber önümüzdeki günlerde ilginin ivme kazanması bekleniyor. Bazı özel bankaların da bugünden itibaren sisteme entegre olması öngörülüyor.

CHP Raporu: Merkez Bankası'nın net rezervleri eksi 50 milyar dolar

CHP'nin raporuna göre Merkez Bankası'nın brüt rezervinde son üç haftada 5.5 milyar dolarlık erime oluştu. Raporda net rezervler -50 milyar dolar olarak hesaplandı.

İktidar tarafından uygulamaya sokulan ve özellikle konunun uzmanları tarafından “**gizli faiz artışı**” olarak yorumlanan “**kur korumalı TL vadeli mevduat**” sisteminin işleyişiyle ilgili karmaşa sürüyor.

Bu kapsamda yeni bir adım da Merkez Bankası'nın dünkü Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğiyle atıldı. Buna göre mevcut döviz (ABD Doları, Avro ve İngiliz Sterlini) hesabını TL'ye çeviren gerçek kişilere kur farkı MB tarafından ödenecek. Banka tarafından 3, 6 veya 1 yıl vadeli TL mevduat veya katılma hesabı açanlara ödenecek destek sadece bir kez verilecek. TL'de açılacak yeni kur korumalı TL vadeli mevduat hesaplarında ise aradaki farkın Hazine tarafından üstlenilmesi bekleniyor. Bu arada Merkez Bankası, kur korumalı TL mevduatlarda kullanılacak ilk dolar/TL kurunu dün 12.3480 olarak açıkladı.

6.5 MİLYAR DOLAR SATTI

Bu uygulama yavaş yavaş netleşirken Merkez Bankası'nın yeni görevi ise bankanın rezervleriyle ilgili tartışmayı yeniden hızlandıracak gibi görünüyor. Çünkü rezervleri “**eksi**”de olan MB'nin bu destek ödemelerini nasıl yapacağı merak konusu.

CHP'nin raporuna göre, MB'nin brüt rezervi (altın+döviz) 3-12 aralık haftasında 1.2 milyar dolar daha azalarak 122.9 milyar dolara geriledi. Son üç haftada ise 5.5 milyar dolarlık erime var. Rapora göre, MB 1-17 aralık arasında döviz kurlarına beş ayrı müdahalede bulundu ve doğrudan 6.1 milyar dolar, vadeli işlemlerle de 392 milyon dolarlık satış yaptı. Bu tür gelişmeler sonrası MB'nin net rezervi de -50 milyar dolar olarak hesaplandı.

FITCH'TEN UYARI

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, para politikasındaki belirsizlik ve yüksek enflasyon ortamında TL'de daha fazla yaşanabilecek değer kaybının bankalar için makroekonomik ve finansal istikrara yönelik risk oluşturduğunu açıkladı. Yeni yayımlanan raporda, zorlu faaliyet koşulları ve yerli yatırımcının güveninin azalmasına atıfla, hükümetin sistemine müdahale etme ihtimalinin arttığı ve bankacılık sektörünün 2022 için görünümünün 'kötüleştiği' belirtildi.

Fitch: Türk bankaları kurdaki oynaklığa karşı kırılğan

Fitch Ratings, Türk bankalarının mevduat dolarizasyonu nedeniyle kur oynaklığına karşı kırılğan olduğunu belirtti. Kuruluş, ekonomik tedbirler ile kurdaki düşüşün sağlanmasının ise Türk bankaları için pozitif olacağını kaydetti.

Fitch Ratings, Türkiye'nin zorlu faaliyet ortamı, iç güvendeki kötüleşme, para politikası belirsizliği ve yüksek enflasyon nedeniyle Türk lirasındaki potansiyel zayıflığın makroekonomik ve finansal istikrar için risk oluşturduğunu bildirdi.

Bu risklerin bankaların kredi profilleri için olumsuz olduğunu belirten Fitch, "Bu durum hükümetin bankacılık sistemine müdahale olasılığını artırabilir ve sektör için 'kötüleşen' görünümümüzü 2022'de yönlendirebilir" dedi.

Fitch bugün yayınladığı raporda, Merkez Bankası'nın politika faizinin Eylül 2021'den bu yana 500 baz puan indirerek yüzde 14'e düşürülmesinin ardından Türk Lirası'nın 2021'in başından aralık ortasına kadar ABD Doları karşısında yüzde 50 değer kaybettiğine işaret etti.

"Kurdaki düşüş sürdürülebilirse bankalar için pozitif"

Bununla birlikte hükümetin 20 Aralık'ta, lirayı desteklemek için yerel para cinsinden mevduat sahiplerini döviz kuru kayıplarını tazmin etmeyi içeren bir programa da yer veren tedbirler açıkladığına dikkat çeken Fitch, "Liranın toparlanması ve mevduat dolarizasyonunun azalması, eğer sürdürülebilir ise, Türk bankaları için olumlu olacaktır, ancak programın kapsamı, etkisi ve sonuçları belirsiz" değerlendirmesini

yaptı. Fitch, negatif reel faiz oranları, para politikası belirsizliği ve enflasyonist baskılar 2022'de döviz oynaklığını artırmaya devam edebileceğini de vurguladı.

"Türk bankaları, ciddi refinansman gereksinimleri ve mevduat dolarizasyonu nedeniyle kur oynaklığına karşı kırılgan" tespitinde bulunan Fitch, bu iki durumunda döviz likiditesi için risk oluşturduklarını ve zayıf liranın varlık kalitelerini negatif şekilde etkileyebileceğini de belirtti.

Buna ek olarak, döviz riski ağırlıklı varlıkların artışından kaynaklı olarak bankaların sermaye rasyolarının aştığını belirten Fitch, BDDK'nin sermaye oranı hesabında 252 iş günündeki kur ortalamasının kullanılabileceği kararının aralık ayı içinde geçerli olmasının bankaların sermaye oranlarını desteklemeye devam edeceğini vurguladı.

Fitch raporunda Türkiye'de ortalama enflasyonun 2022-2023 döneminde yüzde 20 olmasını beklediğini belirtirken, risklerin daha yüksek seviyelere doğru olduğunu vurguladı. 2022 için yüzde 3,5 olan büyüme projeksiyonlarına yönelik de yüksek derecede belirsizlik bulunduğna işaret etti.

Bakan Koca duyurdu: TURKOVAC acil kullanım onayı aldı

Sağlık Bakanı Koca, COVID-19 aşısı TURKOVAC'ın acil kullanım onayı aldığını duyurdu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir laboratuvarda düzenlenen TURKOVAC aşısına acil kullanım onayı verilmesi ve aşının seri üretimine başlanması törenine canlı bağlantı ile katıldı.

Buradaki konuşmasına, Türkiye'nin ilk yerli COVID-19 aşısı TURKOVAC'ın seri üretime geçişinin mutluluğunu yaşadıklarını belirterek başlayan Erdoğan, aşının geliştirilmesinde ve üretiminde görev alanları tebrik etti.

Dünyayı iki yıldır kasıp kavuran COVID-19 salgınına karşı bilinen en etkili tedbir olan aşının, Türkiye'de üretilebilir hale gelmesinin önemli olduğuna vurgu yapan Erdoğan, "Üstelik bu aşının tamamen kendi bilim insanlarımız ve araştırmacılarımız tarafından geliştirilmiş, patenti bize ait olan bir ürün olması çok daha anlamlıdır. Uzun bir çalışma ve hazırlık döneminin ardından gereken onayları alarak üretim ve kullanma aşamasına gelen TURKOVAC aşımız, milletimizi salgına karşı en etkili şekilde koruma gayretlerimizin bir sembolüdür." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, vatandaşlara Sinovac ve BioNTech aşılarının ardından üçüncü bir alternatif olarak yerli aşı TURKOVAC'ı da sunabileceklerini belirterek, şöyle devam etti:

"Bazı vatandaşlarımızın aşı olmak için tüm riskleri göze alarak kendi ürünümüzü beklediğini biliyorum. Bu vatandaşlarımızı, en kısa sürede randevularını alarak TURKOVAC aşısını yaptırmaya davet ediyorum. Biz bazıları gibi aşı ve ilaç hasisliği

yapan bir ülke değiliz. Salgın döneminde maske başta olmak üzere elimizdeki tıbbi malzemeleri dünyada 160 ülke ve 12 uluslararası kuruluşla paylaştık. Diğer yerlerden aldığımız aşılarından bir kısmını da acil ihtiyaç duyan kimi dost ülkelere gönderiyoruz. TURKOVAC'ın üretilmesiyle birlikte bu aşımızı da tüm insanlıkla paylaşmaktan memnuniyet duyacağız."

Aşının geliştirilmesinde ve üretiminde emeği geçenleri tebrik eden Erdoğan, "TURKOVAC aşımızın, ülkemize, milletimize ve tüm insanlığa hayırlı olmasını diliyorum." ifadesini kullandı.

"COVID-19 aşısı üreten 9 ülkeden biri olduk"

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, yerli COVID-19 aşısı TURKOVAC'ın acil kullanım onayı aldığını bildirdi.

Koca, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir laboratuvarında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın online katıldığı programda yaptığı konuşmada, milletin beklediği müjdeyi vermekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

"Yerli inaktif COVID-19 Turkovac aşımız bugün itibariyle acil kullanım onayı almış durumda" ifadesini kullanan Koca, şunları belirtti:

"Üretime bugün itibariyle başlamış olduk. Sayın Cumhurbaşkanım, bugün Şanlıurfa'da üretim yapılan merkezlerimizden birindeyiz. 50 yıl sonra Türkiye hücreden başlayarak Türk bilim insanlarımız tarafından yüzde 100 yerli olarak geliştirilen bir aşırı geliştirmiş olduk. Aynı zamanda 24 yıl aradan sonra, yerli aşımız üretilmiş oluyor. Böylece COVID-19 aşısı üreten bugün itibariyle 9 ülkeden biri olduk. Şu an dolum tesislerinin olduğu alandayız. Şu an dolum, etiketlenme ve ambalajlanma olan noktadayız. Dolum tesislerinde dolumu, etiketlenmesi ve ambalajlanması burada yapılıyor, üretim başlamış oldu. Sayın Cumhurbaşkanım, işaret ettiğiniz üzere yıl bitmeden acil kullanım onayı ve üretimi Turkovac'ın başlamış oldu. Bu başarı liderliğinizde bütün milletimizin başarısıdır."

"Gelecek haftadan itibaren yaygın kullanıma geçmiş olacağız"

Bakan Koca, Türkiye'nin tarihi bir güne daha şahit olduğunu dile getirdi.

TURKOVAC için önemli bir dönüm noktasında olduğunu belirten Koca, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın hayırlı olmasını dileyerek, "Vatandaşımız hastanelerde kendi aşımızı ne zaman olacak?" diye sorması üzerine, "Tetkikleri halen yapılıyor olacak. Gelecek hafta tetkiklerinin biteceğini ümit ediyoruz. Gelecek haftadan itibaren yaygın kullanıma geçmiş olacağız. Gelecek hafta sonundan itibaren başta şehir hastanelerimiz olmak üzere yaygın kullanıma geçmiş olacağız." diye yanıtladı.

Bakan Koca, Erdoğan'ın hıfzıssıhha ile ilgili sorusuna da şöyle cevap verdi:

"İhale sürecinin gelecek hafta tamamlanmasını planlıyoruz. Hıfzıssıhha ile ilgili 10 gün kadar önce ihale süreci başladı, teklifler alındı. Gelecek hafta ihalenin sonuçlanacağını ümit ediyoruz. Ankara Havalalanına yakın yerde 50 bin metrekare kapalı alanlı ve gelecek yıl bitirilmek üzere ihale süreci başlamış oldu. Hem MRNA aşısı hem inaktif aşı hem nazal aşı hem protein aşısı hem de adonovirüs aşısı olmak üzere ileri teknolojilerin bir arada olduğu dünyanın en büyük kapasiteli aşı Ar-ge ve üretim merkezi olacak. İnsanlığın kullanımına verilmek üzere güçlü bir aşı Ar-ge ve üretim merkezi olacak."

TURKOVAC'a ilişkin Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun (TİTCK) sitesinde yayımlanan duyuruda ise şu ifadeler yer verildi:

"Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığı tarafından bulaşıcı hastalıklar kapsamında kabul edilen COVID-19 pandemisi ile mücadele kapsamında kullanılması planlanan, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) desteğiyle geliştirilen ilk yerli ve milli inaktif COVID-19 aşısı TURKOVAC halka hızlı erişiminin sağlanması için Acil Kullanım Onayı kapsamında değerlendirilmiştir. Bilimsel değerlendirmeler sonucunda, Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunca ilgili aşı için Acil Kullanım Onayı verilmiştir."

Erdoğan: Kur korumalı TL mevduatı programı amacına ulaştı

Partisinin grup toplantısında konuşan Erdoğan, "Bu ülke bir hukuk devletidir. Belirlenen tarih neyse o tarihte seçim yapılacaktır." dedi. Erdoğan ayrıca, "Döviz kurunu serbest piyasa ekonomisi kuralları içerisinde ülkemizin gerçeklerine uygun seviyeye getirmek için dün açıkladığımız program amacına ulaşmıştır." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda konuştu.

Erdoğan, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile Meclis Genel Kurulunda yaklaşık 2 ay süren maratonun ardından kabul edilen 2022 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diledi.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz, AK Parti TBMM Grup Başkanı İsmet Yılmaz, grup başkanvekilleri ve görüşmelere katkı veren milletvekilleri ile emeği geçenlere teşekkür eden Erdoğan, "Bu süreçte çok çalıştığınızı, yorulduğunuzu biliyorum. Rabb'im emeğinizi, gayretinizi, fedakarlığınızı kabul eylesin." diye konuştu.

Millete karşı sorumluluklarını, bihakkın yerine getirmek için daha çok çalışacakları bir döneme girdiklerini söyleyen Erdoğan, dünyada ve bölgede son 10 yıldır yaşanan gelişmelerin, salgınla birlikte yeni ve daha kritik bir safhaya ulaştığını belirtti.

Erdoğan, Türkiye'nin, bu 10 yıllık dönemde akla gelebilecek her yol ve yöntemle sınındığına işaret ederek, "Sokaklarımız kaosa sürüklenmek istendi. Kaset kumpaslarıyla siyasi partilerin yönetimleri dizayn edilmeye çalışıldı. Ülkenin meşru yönetimi yalan ve iftira dolu montajlarla devrilmek istendi. Seçimleri etkilemek için akıl ve ahlak dışı yöntemler devreye sokuldu. Terör örgütleri ülkemiz içinde ve sınırlarımız boyunca harekete geçirildi. Askeri darbeye milli irade çiğnenmek, ülke teslim alınmak istendi. Güya terörle mücadele için güney sınırlarımıza yığınak yapanlar, biz devreye girince bu defa da terör örgütlerinin hamiliğine soyundu." ifadelerini kullandı.

"Büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası yolundan sapmadık"

Dünyada eşi benzeri görülmeyen şekilde ekonomiye yönelik aleni tehditlerin savrulduğunu ve sinsî tuzakların kurulduğunu söyleyen Erdoğan, şunları kaydetti:

"Türkiye'de yönetimi değiştirmek için kimlerin destekleneceği, kimlerin köstekleneceği, pervasızca televizyon programlarında konuşuldu. Gece yaraları başlayan ve kesintisiz süren finans oyunları ile ülkemiz çökertilmeye çalışıldı. Önceleri gizli saklı yürütülen küresel ticaret kurallarına aykırı ambargolar artık açıkça yapılır, hoyratça sergilenir hale geldi. Salgınla birlikte küresel ekonomide başlayan dalgalanmalar bile ülkemize yönelik saldırıların dozunu artırmanın aracı haline dönüştürülmek istendi. Dışarıdan birileri bu oyunu kurarken içeriden birileri de aynı kirli oyunun figüranlığına ve taşeronluğuna soyundu. Tüm bu süreçte önümüze çıkan her engeli aşarak ülkemizin ve milletimizin çıkarlarını korumanın mücadelesini verdik. İçine çekilmek istendiğimiz siyasi, sosyal, ekonomik, psikolojik her türlü tuzağı Allah'ın yardımı ve aziz milletimizin desteğiyle bozarak yolumuza kararlılıkla devam ettik. Elbette zor ve sıkıntılı günler geçirdik. Elbette canımız yandı, bedeller ödedik ama bu milletin izzetine hâlel getirmedi. Hamdolsun bu ülkeyi hedeflerinden koparmadık, büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası yolundan sapmadık."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin dünden bugüne neler yaşadığını anlatan videoyu izletti.

Türkiye'nin kalkınma hamlelerinin, her seferinde askeri darbeler, ekonomik manipülasyonlar ve dış müdahalelerle engellendiği aktarılan videoda, "Ülkemizi refaha kavuşturacak yatırımlarla tanıştıran Adnan Menderes idam sehpasına gönderilirken Turgut Özal ise hiç dayanağı olmayan sorunlarla boğuşmaya mecbur edildi. 1990'lı yılları siyasi kaos, terör ve ekonomik istikrarsızlığın gölgesinde geçiren Türkiye, 2001'de tarihinin en büyük krizlerinden birine sürüklendi. Faiz ve enflasyon sarmalına sokulan ülkemiz çaresiz bırakıldı ve IMF'nin kollarına atıldı." denildi.

Türkiye'nin, 2002'nin ardından bu zinciri kırarken sanayiden eğitime, teknolojiye ulaşım, enerjiden sağlığa kadar hemen her alanda ülke tarihinin en önemli kalkınma adımlarını birer birer atmaya başladığının anlatıldığı videoda, "Ekonomik istikrar sağlanırken IMF'ye olan borç da bitirildi. 2002-2013 döneminde enflasyon yüzde 30'dan yüzde 7'ye düşürüldü. 2002'de 3 bin dolar olan kişi başına gelir 2013'e

gelindiğinde 12 bin dolar seviyesini aştı. Aynı dönem içinde Merkez Bankası rezervleri de 27 milyar dolardan 135 milyar dolara ulaştı." ifadelerine yer verildi.

Erdoğan, enflasyonu yüzde 7'ye, faizi yüzde 4,5'lere, AK Parti'nin düşürdüğünü belirtti.

Ana muhalefete, "Ama sizin kitabınızda ne düşük faiz ne de düşük enflasyon diye bir şey yok. Sizin tarihiniz yüksek faizlerle, yüksek enflasyonla dolu. Biz ise 'halkımızı ne faize ne enflasyona ezdirmeyeceğiz' dedik ve bunun mücadelesini veriyoruz. Alışacaksınız bunlara" diye seslenen Erdoğan, AK Parti iktidarıyla bunların nasıl olduğunun görüleceğini ve öğrenileceğini anlattı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "AK Parti'nin iktidarıyla hemhal olmak dünden bugüne değil, biraz zaman gerektiriyor. İşte şimdi o mücadelenin verildiği günlerdeyiz. Şimdi, tüm bu birikimin üzerine, dünyadaki gelişmelerin önümüze serdiği fırsatları da değerlendirecek şekilde yeni bir atılımın içindeyiz. Bugüne kadar girdiğimiz mücadelelerden nasıl alnımızın akıyla çıktıysak, her seferinde ülkemize ve milletimize nasıl kazandırdıysak, inşallah bu defa da hayırlısıyla istediğimiz neticelere ulaşacağız." diye konuştu.

"Önümüz de engeller yok mu, var. Bu ana muhalefetten daha büyük engel olur mu?" diye soran Erdoğan, önlerinde riskler, tuzaklar bulunduğunu ancak azim ve güçlerinin bunların hepsinden fazla, üstün ve güçlü olduğunu bildirdi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, aylardır "erken seçim" dediğini anımsatan Erdoğan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin ve kendisinin, seçimin Haziran 2023'te olacağını söylediğine işaret etti.

Defaatle söylemelerine rağmen Kılıçdaroğlu'nun hala erken seçimden bahsettiğini vurgulayan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Erken seçim yok. Bu ülke bir hukuk devletidir. Belirlenen tarih neyse o tarihte seçim yapılacaktır; olay bu. Bak Bay Kemal, noktalı virgül değil ha, nokta koyuyorum. Bu ülkede hukukun ne olduğunu öğreneceksin ve bu ülkede yine nasıl gelişmiş ülkelerde sistem böyle çalışıyorsa bizde de böyle çalışacak ve inşallah Haziran 2023'te seçimimizi en güzel şekilde yapacağız.

Şimdi buradan ülkenin felaketinden medet uman kifayetsiz siyasetçilere sesleniyorum; buradan manşetlerle hükümet devirip, hükümet kurmaya alışmış akademisyen ve gazeteci kılıklı muhterislere sesleniyorum; buradan milli iradenin üstünlüğünü kabullenmek istemeyen darbe heveslilerine sesleniyorum; buradan çalışmadan, ter dökmeden, emek vermeden, para kazanma peşinde koşan tufeylilere sesleniyorum, para kazanma peşinde alın teri ile koşanları alkışlıyorum; buradan

terörle, şiddetle, tehditle, ambargoyla Türk siyasetini dizayn etmeye çalışan emperyalistlere sesleniyorum; buradan siyaset kurumuna ayar vermeye alışmış vesayet artıklarına sesleniyorum; başaramayacaksınız."

"Türkiye'nin kazanımlarını heba edemeyeceksiniz"

Bu ifadelerinin ardından salondaki milletvekillerince ayakta alkışlanan Erdoğan, "Türkiye'nin kazanımlarını heba edemeyeceksiniz. Türkiye'yi eski kötü günlerine geri döndüremeyeceksiniz. Bu milletin alın terini sömüremeyeceksiniz. Bu ülkenin ayağına pranga vuramayacaksınız. Türkiye'yi 2023 hedeflerine ulaştırmaktan alıkoyamayacaksınız. Ülkemizin 2053 vizyonunu hayata geçirmesine engel olamayacaksınız. Ya millet iradesini kabullenecek, milletle beraber olacak, millette beraber kazanacaksınız ya da kaybedeceksiniz. Türkiye kazanacak, Türk milleti kazanacak ama siz kaybedeceksiniz." değerlendirmesinde bulundu.

Erdoğan, hiç kimsenin kişisel çıkarı, şahsi hesabı, nefsi arzusunun, topyekun milletin menfaatlerinden, ülkenin kazanımlarından üstün olmadığını dile getirerek, hep birlikte büyüyeceklerini, kazanacaklarını, yükseleceklerini, dünyada hak ettikleri yere geleceklerini söyledi.

Yıllarca seçim meydanlarında, "Beraber yürüdük biz bu yollarda" şarkısını milletin birlikte boşuna terennüm etmediklerini dile getiren Erdoğan, şunları kaydetti:

"Yağan yağmurda beraber ıslandığımız gibi açan güneşte de beraber ısınacağız. Biz inancına, kökenine, meşrebine, tercihlerine bakmadan her rengi ile her deseni ile her tonuyla her ferdi ile milletimizin tamamını seviyoruz. 84 milyonun her birini, her bir ferdini bağrımıza basıyoruz.

Bugüne kadar aşkla bağlı olduğumuz milletimize hizmet etmek dışında hiçbir gaye taşımadık. Eksiğimiz, noksanımız olabilir, hatta hatamız olabilir, ama hüsnüniyetimizden, samimiyetimizden, gayretimizden, ülkemize kazandırdığımız eser ve hizmetlerin büyüklüğünden, ortaya koyduğumuz hedeflerin doğruluğundan kimsenin şüphesi olamaz. Bir kez daha altını çizerek söylüyorum; ne yaptığımızı biliyoruz, niçin yaptığımızı biliyoruz, nasıl yapacağımızı biliyoruz, nereye gittiğimizi biliyoruz, nereye ulaşacağımızı biliyoruz. İnşallah varacağımız yer hem bizlerin, hem bizden sonraki nesillerin hayatlarında olumlu yönde asırlık değişiklikler yapacak bir yerdir. Onun için emin adımlarla yolumuza, yolculuğumuza devam ediyoruz."

Erdoğan, ekonomide yaşanan gelişmelerin sadece Türkiye'ye ve bu döneme mahsus olmadığını, ekonomi denilen dinamik alanın, sürekli bir değişim içinde olduğunu söyledi.

Son büyük değişimin, 2008 yılı küresel finans krizi ile başladığını, salgın kriziyle de tamamen su yüzüne çıktığını vurgulayan Erdoğan, "Sorunun kaynağı, küresel ekonomiden gelişmekte olan ülkelerin aldığı payın düzenli bir şekilde artarak gelişmiş ülkeleri geride bırakmış olmasıdır." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yetişmiş insan potansiyeli, sanayide ve tarımdaki üretim gücüyle inovasyon kabiliyetiyle gelişmekte olan ülkelerin artık kaplarına sığmadığını, buna karşılık sadece finans gücüne ve tüketime dayalı ticaret büyüklüğüyle gelişmiş ülkelerin, sürekli mevzi kaybettiğini söyledi.

Ekonominin temeli değişirken, çatısının aynı kalmasının mümkün olmadığını altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu:

"Dünyada bir süredir işte bu uyumsuzluktan kaynaklanan büyük bir kavga yaşanıyor. Biz de Türkiye'nin geçtiğimiz 19 yılda kurduğumuz güçlü altyapı üzerinde bu süreci en iyi şekilde değerlendirilmesini sağlamak için çalışıyoruz. Çünkü kartların yeniden karıldığı bu dönemde gelişmiş ülkeler ligine yükselen devletler önümüzdeki bir asra damgalarını vuracaklardır. Gelişmekte olan ülke sınıfını aşamayanlar ise aynı fırsatı yeniden bulmak için çeyrek asır, yarım asır daha beklemek mecburiyetinde kalacaktır. Ülkemizin geçmişte defalarca bu treni kaçırmasına yol açanlar, bugün de aynı niyetle hareket ediyorlar. Biz de diyoruz ki Türkiye bu treni evelallah kaçırmayacak. Hatta bu trenin son vagonunda falan değil birinci sınıfında hak ettiğimiz yeri alacağız. Uyguladığımız yeni ekonomi programının öncelikli hedefi budur.

Bu çerçevede döviz kurunu serbest piyasa ekonomisi kuralları içerisinde ülkemizin gerçeklerine uygun öngörülebilir, sürdürülebilir bir seviyeye getirmek için dün açıkladığımız program hamdolsun amacına ulaşmıştır. Milletimiz bu programdaki tedbirleri ve kararlı duruşumuzu takdirle karşılamış, benimsemiş, piyasalar da buna uygun adımları atmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığımız başta olmak üzere ilgili kurumlarımız bu pakette yer alan hususların uygulama detaylarını kamuoyuyla ve taraftarla paylaşmaya başlamışlardır. Biz serbest piyasa kurallarına aykırı herhangi bir iş veya işlem yapmıyoruz. Tam tersine art niyetli spekülörlerin, ülkemizin üzerinden ellerini çekmelerini sağlayarak serbest piyasanın kendi kuralları ile işlemesini temin etmenin gayreti içindeyiz."

"Ülkenin değerleri ile oynayamazsınız"

Erdoğan, bu durumun, kalbi ve zihni kirlenmemiş herkesin memnuniyetle karşılayacağı bir gelişme olduğunu ancak bazılarının hiç de mutlu olmadıklarını gördüklerini söyledi.

Erdoğan, şöyle devam etti:

"Dün Türkiye siyasi ve sosyal kaos denemeleriyle, darbe girişimleriyle boğuşurken yüzleri gülenlerin, biz ülkemizi huzura, istikrara, güvene kavuşturarak yolumuza devam ettiğimizde yüzleri düşmüştü. Bugün de Türkiye ekonomisi kur üzerinden çökertilmeye çalışılırken yüzleri gülenlerin, istikrar ve güven ikliminin yeniden güçlenmeye başladığında yüzlerini düştüğünü görüyoruz. Hangi akıl ve vicdan sahibinin morali ülkenin hayrına, milletin menfaatine olan böyle bir gelişme

karşısında bozulabilir, bilmiyoruz. Uyguladığımız ekonomi politikasını anlamıyor, katılmıyor, farklı düşünüyor olabilirsiniz ama ülkenin ve milletin hayrına bir gelişme yaşandığında hiç değilse susma, sükut etme, bir kenara çekilme erdemini gösterin. Dün çıkmış birisi 'Kur düşüyor dolar almanın tam zamanı. Bu iş kaldığı yerden devam edecek.' mealinde açıklamalar yapıyor. Bunların beyni sulanmış. Bunlara gereken cevabı inşallah en kısa zamanda benim milletim en güzel şekilde verecek. Bu sözün tercümesi; kurun yeniden ülkenin gerçekleriyle ve ekonominin kuralları ile ilgisi olmayan seviyelere çıkmasını dilemektir, hatta teşvik etmektir. Tabii bunlarla ilgili şu anda Bankacılık Düzenleme Denetleme Kurulumuz da yargı yolunu açtı. Siz bu ülkenin değerleri ile oynayamazsınız. Merkez Bankasının başında da olsanız, evinin kapısındaki ayakkabılarla oynayanlarla beraber yola yürürsünüz. Size bu dönemlerde arka çıkanlarla, sahip çıkanlarla şu anda yol kesmeye çalışmayın. Boşuna yol kesmeye çalışırsın. Buna ne gücün ne aklın yeter. Bir insanın kendi ülkesine bu derece düşman kesilebilmesi için ya da aklını ve vicdanını kiraya vererek ihanet çukuruna düşmesi ya da aklı ve vicdanını tamamen kaybetmesi gerekir. Her zaman söylediğimiz gibi bu muhterisleri kendi kinleriyle, kendi hırsları ile baş başa bırakıp biz kendi işimize bakacağız. Milletimiz ne diyor, ne istiyor, neyi bekliyor ona bakacak, o doğrultuda yolumuza devam edeceğiz."

Erdoğan, döviz kurunun dengeye oturmasının sadece bankada parası olan vatandaş değil, üretimden enflasyona ekonominin her alanını ilgilendiren olumlu bir gelişme olduğunun unutulmaması gerektiğini belirtti.

Aynı şekilde ihracatçının önünü görebilmesini sağlamanın da tüm ekonomiye müspet yönde etki yapacağının altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, dolayısıyla burada kazananın, sadece bankada parası olan veya ihracat yapan değil, ülkemizin tamamı, 84 milyonun her bir ferdi olduğunu kaydetti.

Herkesi yatırıma, istihdama, üretime ihracata davet eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'yi cari fazla ile büyütme kararlığını tekrarladığını vurgulayarak "Kur ve enflasyon baskısı altında hiçbir vatandaşımızın kazanımlarını kaybetmesine izin vermemekte kararlıyız. Bunun için özellikle çalışanlarımızın gelirlerini artırmaya yönelik ciddi adımlar attık. Kamu işçilerine ve memurlarına yapılan toplu sözleşmelerini enflasyon farkıyla garanti altına aldık." diye konuştu.

Erdoğan, asgari ücrete tarihin en yüksek artışını yaptıklarını, uzun yılların özlemini hayata geçirerek, asgari ücreti vergi dışı bıraktıklarını anımsattı.

Yıllardır "Asgari ücret vergi dışı kalmalı" dendiğini anlatan Erdoğan, "Bunu da bizim iktidarımız başardı." diye konuştu.

Memurlar dahil tüm çalışanların asgari ücret rakamı kadarki gelirlerini de aynı kapsama aldıklarına işaret eden Erdoğan, "Böylece mesela memurlarımızda toplu sözleşme artışına ve enflasyon farkına ilave olarak aylık ortalama 300 liralık ücret

artışı sağladık. Yine memurlarımıza söz verdiğimiz 3600 ek gösterge uygulamasını da inşallah önümüzdeki yıl içinde hayata geçiriyoruz." ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, özel sektörün de çalışanlarına, bu gelişmeler doğrultusunda hak ettiği ücreti sunacağından şüphe duymadıklarını belirtti.

Bugün bir müjde de orman işçilerine vermek istediklerini dile getiren Erdoğan, şu bilgileri paylaştı:

"Ülke olarak ormancılık faaliyetlerinde gerçekten gurur veren çalışmalara imza atıyoruz. Son 19 yılda önceki 57 yılda yapılan ağaçlandırmanın bir buçuk katını gerçekleştirerek, 5,5 milyar fidanı toprakla buluşturduk. Ağaçlandırma çalışmalarında Avrupa'da birinci, dünyada ise dördüncü sıradayız. Hedefimiz 2023 yılı sonuna kadar da 7 milyar fidanı toprakla buluşturmadır. Tabii bu faaliyetleri yürüten orman köylümüşe de gereken desteği veriyoruz. Ormanların bakım ve üretim işlerini yapan orman köylümüzün gelirinde önemli bir artış yapıyoruz. Bu kapsamda 2022 yılı üretim işlerinin birim fiyatlarını yılbaşından itibaren yüzde 23 ve temmuz itibarıyla yüzde 23 olmak üzere, yıllık ortalama yüzde 51 oranında artırıyoruz."

Erdoğan, orman köylüsünün alın terinin karşılığını vereceğine inandığı bu artışların hayırlı olmasını diledi.

"Üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz"

Türkiye'de bir süredir yaşanan kuraklık nedeniyle buğday, arpa, çavdar, yulaf, nohut ve mercimek üreticilerinin verim kaybı yaşadığına dikkati çeken Erdoğan, "Kuraklıktan zarar gören toplam 651 bin üreticimize verim kaybı oranlarına göre değişen miktarlarda kuraklık desteği ödemesi yapıyoruz. Bu kapsamda toplam 2,6 milyar lira kuraklık desteğini, çiftçilerimizin hesaplarına yatırmaya başladık." açıklamasında bulundu.

Erdoğan, çiftçilerin tohumu toprakla buluşturmasını, ekmesini, üretmesini devam ettirmeyi amaçladıklarını vurgulayarak, üreticilerin yanında olmaya devam edeceklerini söyledi.

"Mesleki eğitim merkezlerinin cazibesi daha da artacaktır"

Gelecek dönemde eğitim ve kültürün, önceliklerinin ilk sıralarında yer alacağını altını çizen Erdoğan, "Bu çerçevede eğitim ve öğretim alanında maziden atıye köprü kuran, yeni ve günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek çalışmalar yürütüyoruz. 7 yıl aradan sonra Milli Eğitim Şurası'nı topladık. Çok geniş katılımın sağlandığı Şura'da çok önemli kararlar alındı. Bu kararlar; eğitimde fırsat eşitliği, öğretmenlerimizin mesleki gelişimleri ve mesleki eğitimin güçlendirilmesi çalışmalarımızda bize yol gösterecektir." sözlerini sarf etti.

Erdoğan, organize sanayi bölgelerinin tamamında mesleki eğitim merkezi kurma sözü verdiklerini anımsatarak, şöyle devam etti:

"Milli Eğitim Bakanlığımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız bu doğrultuda gerekli çalışmaları tamamladılar. Artık ülkemizdeki 251 organize sanayi bölgemizin tamamında mesleki eğitim merkezleri faaliyete geçmiştir. Bu mesleki eğitim merkezleri, organize sanayi bölgelerimizdeki işletmelerimizin ihtiyaç duydukları insan kaynağını yetiştireceklerdir. Diğer taraftan 3308 sayılı Meslek Kanunu'nda iki önemli değişikliğe gidiyoruz. Bunlardan ilkiyle mesleki eğitim merkezlerindeki öğrencilerin aldıkları asgari ücretin üçte biri tutarındaki aylığın, devlet tarafından ödenmesini sağlıyoruz. İkinciyle de mesleki eğitimin son sınıfındaki kalfaların asgari ücretin üçte biri değil, yarısı kadar ücret almalarını temin ediyoruz. Böylece mesleki eğitim merkezlerinin cazibesi daha da artacaktır. Amacımız; hiçbir sektörde hiçbir firmamızın 'Aradığım elemanı bulamıyorum' diyemeyeceği bir mesleki eğitim sistemini kurmaktır."

Bu adımların faydasını şimdiden görmeye başladıklarını vurgulayan Erdoğan, "Mesela; mesleki eğitimdeki döner sermayelerin üretim kapasitesi yüzde 63 artışla 700 milyon liraya ulaştı. Buradan elde edilen gelirlerden meslek lisesi öğrencilerimiz 42 milyon lira, öğretmenlerimiz de 102 milyon lira pay aldılar. İnşallah önümüzdeki yıl meslek liselerimizin üretim kapasitesini 1,5 milyar liraya çıkartmayı ve böylece meslek lisesi öğrencilerimizin tamamının bu imkandan faydalanmasını hedefliyoruz." dedi.

Erdoğan, meslek liselerinde üretilen ürünlerden birinin de "Hızlı antijen kiti" olduğunu, sonucu 15 dakikada belli olan bu kitin, kullanım onayı alındıktan sonra okullarda uygulamaya sokulacağını bildirdi.

Okulların tamamında "Kütüphanesiz okul kalmayacak" projesi başlattıklarını, bu kapsamda 1,5 ay gibi kısa sürede 13 bin 500 kütüphaneyi okullara kazandırdıklarını anlatan Erdoğan, bu ayın sonunda projenin tamamlanacağını ve kütüphanesiz okulun kalmayacağını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, okulların doğal gaz dönüşüm taleplerinin hepsini karşıladıklarını dile getirdi.

"Bu atamada, ağırlığı 7 bin 500 yeni öğretmen ile İstanbul'a vereceğiz"

Erdoğan, 15 bin yeni öğretmen atamasıyla ilgili sürecin devam ettiğini belirterek, "İnşallah 31 Ocak tarihinde bu öğretmenlerimizin atamalarını tamamlayacağız. Bu atamada, ağırlığı 7 bin 500 yeni öğretmen ile İstanbul'a vereceğiz." bilgisini verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, eğitimdeki okul, öğretmen, sistem eksikliklerini büyük ölçüde giderdikleri için bundan sonra enerjilerini, kalitenin yükseltilmesine vereceklerini aktardı.

"Bu süreci nispeten rahat geçiriyoruz"

Erdoğan, dünyanın son 2 yıldır salgınla mücadele ettiğine, COVID-19 virüsünün, çeşitli varyant ve şekillerde daha epeyce zaman hayatta kalacağına işaret etti.

Avrupa ülkelerinde kapanmaların yeniden başladığını anımsatan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hamdolsun biz, güçlü sağlık sistemimiz, yaygın aşılama oranımız ve tedbirlere riayetimizle bu süreci nispeten rahat geçiriyoruz. İşte en kritik anda bile, 3 ay gibi kısa bir sürede Çam ve Sakura Hastanesini tamamladık, bitirdik. Ama 3 aylık süreye ise Atatürk Havalimanı'nda ve Sancaktepe'de 1006 odalı iki hastaneyi yetiştirdik ve bu arada bir tanesini de yine Arnavutköy'de yaptık, bitirdik. Numan Bey'in babasının adını da verdiğimiz o tarihi eseri, modern bir hastaneye çevirdik.

Hasta ve vefat sayılarındaki aşağı yönlü eğilim devam ediyor. Salgına karşı en güçlü tedbir olan aşırıyı kendimiz üretmek için uzun süredir çalışıyorduk. Grup toplantımızın ardından bu konuda bir müjdeyi canlı bağlantıyla milletimizle paylaşacağız. Şanlıurfa'daki bu merkez, bir diğerini İstanbul'da atacağımız adımla Turkovac inşallah tüm dünyayla, tüm insanlıkla buluşuyor."

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasının ardından AK Parti TBMM Grup Toplantısı basına kapalı devam etti.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı finansal paketin detaylarına ilişkin AK Parti'li milletvekillerine bilgi verdi.

Rusya açıkladı: Türkiye ilk fırsatta askerlerini Suriye'den çekeceğini bildirdi!

Rusya, Türkiye'nin ilk fırsat oluştuğunda askerlerinin Suriye'den ayrılacağına dair güvence verdiğini açıkladı...

Rusya'nın Suriye Özel Temsilcisi Lavrentyev, Türk temsilcilerin Rus tarafına, ilk fırsat oluştuğunda askerlerinin Suriye'den ayrılacağına dair güvence verdiklerini belirtti.

"TÜRKİYE'DEN GÜVENCE ALDIK"

Sputnik Türkiye'nin haberine göre Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Suriye Özel Temsilcisi **Aleksandr Lavrentyev**, Kazakistan'ın başkenti Nursultan'da yapılan Astana formatındaki Suriye konulu görüşmeler sonunda düzenlenen basın toplantısında gazetecilere açıklamalarda bulundu.

Lavrentyev, görüşmelere katılan Türk temsilcilerin Rus tarafına, ilk fırsat oluştuğunda askerlerinin Suriye'den ayrılacağına dair güvence verdiklerini ifade etti.

Rus diplomat, "Türk ortaklarımız sürekli olarak Suriye'nin toprak bütünlüğünden, Suriye'nin birliğinden, bağımsızlığından yana olduklarını, orada geçici olarak bulunduklarını ve imkanlar el verdiğinde oradan ayrılacaklarını beyan ediyor, vurguluyor" diye konuştu.

İDLİB İÇİN TÜRKİYE'YE YARDIM ÖNERİSİ

Rusya'nın İdlib'deki teröristlerle mücadelede Türkiye'ye yardım etmeyi önerdiğini, Ankara'nın bu konuyu değerlendirdiğini söyleyen Lavrentyev, şöyle konuştu:

"İdlib'deki gerilimi azaltma bölgesinde teröristlerle mücadele ile ilgili sorunların çözümünde Türk tarafına yardım önerisinde bulunduk ve konu şu anda Türk tarafı tarafından değerlendiriliyor."

Kur korumalı hesapta anaparadan olma riski de var

Alaattin AKTAŞ

23 Aralık 2021 Perşembe

✓ **Kur korumalı mevduat uygulamasını destekçe ortaya ilginç detaylar çıkıyor. Vade bitmeden hesabını kapatmak isteyenler faiz haklarını yitirecek, bu normal. Ancak hesap kapatma tarihindeki kur, eğer hesap açılan tarihteki düzeyin altına inmişse anapara eksik ödenecek.**

Kur korumalı mevduat hesabında detaylar ortaya çıktıkça bu uygulamaya temkinli bakanların sayısı da artıyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın önceki gün yaptığı açıklamadaki bir cümle, bu hesaplarda anapara kaybının bile söz konusu olabileceğine işaret ediyor.

Tüm mevduat hesaplarında olduğu gibi; yani TL ya da döviz tevdiat hesaplarında olduğu gibi kur korumalı hesapta da vadeden önce para çekilmesi ve vadenin bozulması halinde faiz hakkı ortadan kalkacak. Bu gayet normal. Ancak sonrası önemli...

Kur korumalı hesaptan vadeden önce para çekilmesi halinde anaparayı eksik almak bile söz konusu olabilecek.

Bakanlığın açıklamasında hesabın vadeden önce kapatılması durumunda faiz hakkının ortadan kalkacağı belirtildikten sonra aynen şöyle deniliyor:

“Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki TCMB kurundan düşük olan üzerinden hesap bakiyesi güncellenecektir.”

İşleyiş nasıl olacak?

Merkez Bankası kur farkında esas alınacak ilk kuru 22 Aralık için 12.35 olarak açıkladı. Her ne kadar bu satırları yazarken sistemin nasıl çalışacağına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı tebliği henüz yayımlanmamışsa da diyelim bir vatandaş bankaya

gitti ve tam 1.000 dolar karşılığı olacak şekilde 12 bin 350 liralık kur korumalı mevduat hesabı açtırdı. Bu hesap sahibi vadeyi de üç ay olarak belirledi.

Sayıların küsuratlı olmaması için biz işleyişi farklı sayılarla anlatalım.

Merkez Bankası'nın belirlediği kur 10 lira, bankanın bu hesap için vatandaşa üç aylığına ödeyeceği faiz de yüzde 5 olsun. Hesap sahibi 1.000 dolara denk gelecek şekilde 10 bin lira yatırdı ve üç ay sonra 10.500 lira elde edecek. Bu dönemde dolar 10 liradan 10.4 liraya çıkarsa, yani yüzde 4 artarsa vatandaş faizden kura göre daha fazla kazanç elde edeceği için dolardaki artışın düşük kalmasıyla ilgilenmeyecek.

Ancak dolardaki artış yüzde 5'in üstüne çıkarsa durum değişecek. Dolar bu dönemde örneğin yüzde 9 artarsa, vatandaşa 10.500 lira ile 10.900 lira arasındaki fark olan 400 lira kur koruması çerçevesinde ayrıca ödenecek.

Ya vade bozulursa?

Hesabın vade bitmeden kapatılması durumunda ne yapılacak denmişti:

“Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki TCMB kurundan düşük olan üzerinden hesap bakiyesi güncellenecektir.”

Yukarıdaki örneğe dönelim. Vatandaş yüzde 5 faiz almak üzere kur 10 lirayken hesap açtırdı. Ama üç aydan önce sıkıntısı oldu, paraya ihtiyaç duydu ve faizden vazgeçip hesabını kapatmak istedi.

Aradan iki ay geçmiş olsun ve o tarihteki olasılıklara bakalım.

Ne diyor Bakanlık:

“Hesabın açıldığı ve kapatıldığı tarihlerdeki Merkez Bankası kurundan hangisi düşükse hesap bakiyesini o kurdan güncellerim.”

Hesap açıldığında dolar 10 liraydı, iki ay sonra dolar 11 liraysa vatandaşa düşük kurdan, yani 10 lira karşılığında ödeme yapılacak. Bu durumda vatandaş anaparasını alacak ve faiz gelirini yitirmiş olacak, ki bu normal.

Bir diğer olasılık... Diyelim hesap kapatıldığında dolar 9 lira düzeyinde. İşte o zaman hesap açılış ve kapanışındaki düşük kur, yani 9 liralık kur uygulanacak. Hesap bir anlamda 1.000 dolar karşılığı açılmıştı ya, işte vatandaşa bu kur üzerinden 9 bin lira ödenecek.

Yani vatandaş vadeden önce hesabını kapatmak istediği takdirde, eğer kur, hesabı açtığı tarihteki düzeyin altındaysa anaparadan da kayba uğrayacak.

En az üç ay kımıldama, deniliyor

Maliye'nin tebliği henüz yayımlanmış değil ve bu değerlendirmeyi basın açıklamasındaki ifadeye göre yapıyoruz. Bu hüküm muhtemelen tebliğde de aynen korunacak.

Bu düzenlemeyle neyin amaçlandığı çok açık.

Sisteme giren en az üç ay boyunca çıkamasın!

Hani olur ya kur çok düşerse kimse ona bakıp "Alacağım bu küçük faizden vazgeçeyim de hazır bu kadar düşmüşken döviz alayım" diyemeyecek. Çünkü sistemden çıktığı takdirde anapara kaybına uğrayacak.

Döviz hesaplarının da yüzde 9.8'i kapsamda

Köşemizde dün bankalardaki gerçek kişilere ait TL hesaplarının vade dağılımını aktarmış ve bu uygulamadan mevduatın ancak yüzde 6.9'unun yararlanabileceğine dikkat çekmiştik.

Merkez Bankası'nın önceki akşam Resmi Gazete'de yayımlanan tebliği ile kapsama döviz tevdiat hesaplarından TL'ye geçecekler de alındı. Döviz hesaplarının vade dağılımı da bu uygulamadan yüzde 9.8'lik bir hesap diliminin yararlanabileceğini gösteriyor.

Vatandaşın kur korumalı mevduat hesabından yararlanabilmesi için en az üç ay vadeyi tercih etmesi gerekiyor. Oysa ekim ayı itibarıyla bankalardaki TL cinsi mevduatın yüzde 93.1'i, döviz cinsi mevduatın da 90.2'si üç aydan kısa vadeli. Dolayısıyla vade tercihinde radikal bir değişiklik olmadığı takdirde bu uygulamadan yararlanacak mevduatın oranı çok düşük kalacak.

Merkez ne yapıyor, anlaşılmadı

Bu arada Merkez Bankası'nın önceki günkü Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan tebliğinde dolar, euro ve sterlin cinsinden döviz hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının hesap sahiplerinin istemesi halinde TL'ye çevrileceği belirtildi. Bu dönüşüm için "20 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan" kaydı düşüldü.

Üç döviz cinsinden olan hesapların TL'ye dönüştürülebileceğini belirten Merkez Bankası, dün web sayfasında yalnızca dolar, euro ve sterlinin değil, tüm dövizlerin kurunu açıkladı. Üstelik açıklamada alış ve satış kurları da yer aldı.

Oysa Maliye'nin açıklamasında Merkez Bankası'nın her gün saat 11.00'de yalnızca dolar için alış kuru açıklayacağı belirtilmişti. Diğer iki döviz için bir kereliğine kur açıklanmış olması DTH dönüşümü için gerekli elbette ama diğer dövizlerin, hem de satış kurlarıyla birlikte yayımlanması, hele hele çapraz kurların verilmesi hiç anlaşılmadı.

Abdulkadir Selvi

AK Parti grubunun havası nasıldı?

23 Aralık 2021

Dövizin ve fiyatların hızla yükseldiği dönemde AK Parti grubunda bir durgunluk vardı. 1 Aralık'taki grup toplantısında Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni ekonomi politikası hakkında açıklamalar yapmıştı.

Grup toplantısından sonraki kısa süreli sohbetimiz sırasında ise **“Milletvekillerine bilgi vermeniz iyi oldu. Milletvekillerinin bilgilendirilmeye ihtiyacı vardı”** demiştik.

Ekonomiyle ilgili kararların devreye girmesinden sonra gözlemlerde bulunmak için Meclis'teydik. Hazine ve Maliye Bakanı **Nureddin Nebati** ile Milli Eğitim Bakanı **Mahmut Özer** birlikte geldiler. Etraflarında kalabalık bir heyet vardı. Ticaret Bakanı **Mehmet Muş** ise Meclis'e adım attığı anda sorularla karşılandı. **Muş**, fiyatlarda gerileme beklediklerini söyledi. Sanıyorum sadece beklemiyor, o yönde çabaları da var.

MİLLETVEKİLLERİNİN MORALİ

Pandemi sürecinde Meclis'e gelişi sırasında Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı karşılamada sadece grup başkanvekilleri ve genel başkan yardımcılarında sayılı isimler yer alıyor. Ancak dün **Erdoğan**, kalabalık bir grupla Meclis'e giriş yaptı. Çünkü grup toplantısının havası da farklıydı. Dövizin yükseldiği sırada durgun olan milletvekillerinin morali, doların düşmeye başlamasıyla birlikte yükselmişti. Bunu Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın konuşmasının sık sık alkışlarla kesilmesinden anlamak mümkündü. **Erdoğan**'ın konuşmasının bir yerinde milletvekilleri ayağa kalkarak uzun süre alkışladılar.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, grup konuşmalarına genellikle o hafta içinde yaptığı çok önemli yurtiçi ya da yurtdışı temasları hakkında bilgi vererek başlıyor. Ama bu kez farklı bir şey yaptı. Konuşmasına doğrudan ekonomiyle başladı. Yeni ekonomi politikasına şöyle bir değindi geçti. Öyle ki her konuşmasında altını çizme gereği duyduğu, **“Faiz sebep, enflasyon sonuç”** tezine dahi değinmedi. Ayrıntılı bir şekilde

dövizin düşmesini sağlayan yeni ekonomi kararlarını anlattı. Geleceğe dair umutlu bir konuşma yaptı. Tabii “**Bay Kemal**”i es geçmedi. **Kılıçdaroğlu**’nu da eleştirdi. Ama hedefinde eski Merkez Bankası Başkanı ve İYİ Parti Milletvekili **Durmuş Yılmaz** vardı.

NEREDEN NEREYE DURMUŞ YILMAZ

Durmuş Yılmaz, Merkez Bankası Başkanı olduğunda ağırlığı olan bir isimdi. **Durmuş Yılmaz**’ın Merkez Bankası Başkanı olduğu dönemde faiz arttırımı yapılıyor, o dönem çalıştığım Yeni Şafak gazetesi ise faiz arttırımına karşı çıkıp sert eleştiriler getiriyordu. İplerin gerildiği bir dönemde ekonomi müdürüyle birlikte Merkez Bankası’nı ziyaret etmiştim. Görüşmede **Durmuş Yılmaz** ve iki yardımcısı da yer almıştı. **Durmuş Yılmaz**, “**Faizleri indirirsek ekonomi, freni boşalmış kamyon gibi yokuş aşağı tepemize iner**” demişti. **Durmuş Yılmaz**, Merkez Bankası Başkanlığı’ndan emekli olunca Genel Yayın Yönetmeni’nin talebi üzerine görüşmüş, Yeni Şafak’ta ekonomi yazarlığı teklifi götürmüştüm. Bir süre düşündükten sonra medyadan gelmediği için köşe yazarlığı yapmasının kolay olmayacağını, üzerinde Merkez Bankası Başkanlığı yapmış olmanın baskısını hissedeceğini söylemişti.

Durmuş Yılmaz bizim için, evinin önündeki ayakkabıların fotoğrafının çekilip beyaz Türkler tarafından aşağılanmak istenmesi ile mağdur birisiydi. O yüzden sahip çıkmaya çalışırdık.

TROL YILMAZ

Ama ne zaman ki **Durmuş Yılmaz** siyasete girdi... Bir girdi, pir girdi. Büyük bir hayal kırıklığına neden oldu. Merkez Bankası Başkanı **Durmuş Yılmaz** gitti, ‘**Trol Yılmaz**’ geldi. Artık skandal çıkışlarıyla gündem olan bir **Durmuş Yılmaz** vardı. **Lütfi Elvan**’ın bakanlıktan alınacağını iddia etmiş, “**Bu gece Resmi Gazete’yi takip edin**” demişti. O gece Resmi Gazete’nin internet sitesi çökmüştü. Doların düştüğü sırada ise bu ülkenin bir evladı olarak sevinmesi gerekirken, rahatsız olmuş “**Bu bir alım fırsatı**” demişti.

STOCKHOLM SENDROMU

Durmuş Yılmaz’la ilgili ayrıntıları neden paylaştım? Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, “**Senin evinin önündeki ayakkabılarınla, ailenle dalga geçenlerle yürüyorsun**” dedi ya, ondan dolayı.

Durmuş Yılmaz’ı küçük gördüler. Aşağılamaya çalıştılar. Ama **Erdoğan** ona rağmen **Durmuş Yılmaz**’ı Merkez Bankası Başkanı yaptı. **Abdullah Gül**’ün cumhurbaşkanı olmasını engellemek için 367 kararını çıkardılar, 27 Nisan e-muhtırasını verdiler. **Erdoğan**, **Abdullah Gül**’ün arkasında durup onu cumhurbaşkanı yaptı.

Ali Babacan ekonomi bakanı olunca bugün alkışlayanlar, “**Bebecan**” diye dalga geçiyordu, **Erdoğan** onu yıldız yaptı.

İHANETİN KAHPESİ

Ahmet Davutoğlu Dışışleri Bakanı iken **Kemal Kılıçdaroğlu**, “İleri derecede geri zekâlı” diye hakaret etti. Bu millet onların hakaretlerine karşı durdu. **Erdoğan** onların hakaretlerine karşı, bu isimleri en tepe noktalara taşıdı. Ama onlar bugün kendilerine hakaret edenlerle birlikte **Erdoğan**’a hakaret etmek için sıraya girmiş durumdalar. **Erdoğan**’ı tasfiye planlarının tam göbeğinde yer alıyorlar. **Ali Babacan**, **Erdoğan**’a hakarete **Kılıçdaroğlu** ile yarışıyor.

Elbette ki herkes kendine yakışanı yapar ama ben bunun adını koyamıyorum. ‘**Stockholm Sendromu**’ diyorlar ya, o bile bunu anlatmaya yetmiyor. Stockholm Sendromu’nun bile anlaşılır bir tarafı var. Burada ihanetin en kahpesi yaşanıyor.

EKONOMİ POLİTİKALARINA DESTEK

Cumhurbaşkanı’nın mesajlarına dönecek olursak **Erdoğan** yeni ekonomi programına güçlü bir şekilde destek verdi. “**Dün açıkladığımız program hamdolsun amacına ulaşmıştır. Milletimiz bu programdaki tedbirleri ve kararlı duruşumuzu takdirle karşılamış, benimsemiş, piyasalar da buna uygun adımları atmıştır**” dedi.

Daha önceki konuşmasında değindiği için OHAL iddialarına, Kontrollü Kambiyo Rejimi’ne geçileceği yönündeki safsatalara değinmedi ama serbest piyasa kurallarından vazgeçilmeyeceğinin altını çizdi.

UMUTLUYDU, UMUT VERDİ

Grup konuşmasını izlerken, Meclis’e geliş gidişi sırasında milletvekilleriyle diyaloglarını takip ederken bir nokta gözümünden kaçmadı. **Erdoğan** yeni programa inanmış. Yeni programdan umutlu. O nedenle umutlu konuştu. Umut verdi. Milletvekillerinin morali yükseldi. Şimdi sıra piyasaların ve halkımızın moralinin yükselmesinde.

Ekonominin şimdi iki sihirli dokunuşa ihtiyacı var: Biri güvence diğeri moral...

Esfender KORKMAZ

Kur korumalı TL mevduatı yürür mü?

23 Aralık 2021 Perşembe

Siyasi iktidar önce *"döviz müdahale etmiyoruz. Rekabetçi kur hedefliyoruz"* dedi. MB gösterge faizini, enflasyonun beş puan altına indirdi. Sonra MB döviz satarak kura çok kere müdahale etti. Sonra olmadı TL mevduatı kur korumasına alındı. Bu uygulama aynı zamanda piyasada ve iktisadi ajanların kafasını karıştırdı ve birçok soru gündeme geldi!

1. Ülkenin bu kadar maliyete girmesine gerek var mıydı?

Eğer Merkez Bankası gösterge faizini hiç olmazsa enflasyon seviyesinde tutmuş olsaydı, ekonomi bu kadar maliyete ve bu kadar riske girmezdi.

- * Dolar kur 10 lirayı geçmezdi.
- * Enflasyon yüzde 18'i geçmezdi
- * Yatırımlar-inşaat sektörü durmazdı.
- * Gıda ilaç kıtlığı yaşanmazdı.
- * 10 lira seviyesindeki kur da rekabetçi kurdur.

2. Kur garantili TL mevduatının ekonomik ve sosyal maliyeti ne olur?

* TL Milli para olmaktan çıktı. Dolar koruması altına girdi. Dünyada ve Türkiye'de TL'ye olan güven dip yaptı. Bunu Türkiye'nin dış borçlanma tahvillerinin iflas risk priminde de görebiliyoruz. Cumhurbaşkanı dolar garantili TL mevduatını açıklamadan önce, Türkiye tahvillerinin iflas risk primi 520 baz puan idi. Sonrasında 577 baz puana yükseldi.

- * CDS oranlarının artması Türkiye'nin daha pahalı dış borçlanması demektir.

* Hazine ve MB'nın TL yükü artacaktır. Kur artarsa, faiz farkını MB ve hazine ödeyecektir. Bu durumda Para politikası çalışmaz. Bütçe açığı artar. Enflasyonist etki yaptı.

* Kur farkı vermek; Vergi verenden bankada mevduatı olana gelir transferidir. Gelir dağılımı bozucu etki yapar.

* Gizli faiz artırımını piyasada manipülasyon olarak algılanır. İktidarın özel gündemi olduğuna dair kanaat oluşur.

* Dolar kurunun birkaç saatte 18 liradan 13 liraya inmesi döviz piyasasının panik içinde ve aşırı kırılgan olduğunu gösterdi.

3. İktidar neden dolar bazlı TL mevduatı yoluna gitti?

Siyasi iktidar faizi nas olarak siyasi amaçlı kullandı. Siyasi islamı kenetlemek için popülizm yaptı. Gerçekte ise;

* Yüzde 19 Gösterge faizi nas'ta yüzde 14 nas değil mi?

* Mevduat üç aylık reel faizi, yüzde eksi 2,7. Yani tasarruf sahibi hem parasını mevduata yatırıyor, hem de faiz almıyor tersine faiz veriyor. Eksi reel faiz nas değil mi?

* Katılım Bankaları kar payı diyor. Kar etse de, zarar etse de diğer bankaların faizine eşit kar payı veriyor. Dahası kredi kartı gecikme faizine de kar payı diyor. Bunun adı hülle değil mi?

4. Açıklanmaya muhtaç sorular var.

* Cumhurbaşkanı konuşmaya başlarken kim işlem yaptı? Yüksek kurdan kim para bozdurdu?

* Döviz bozdurucuları ve Kamu-Özel iş birliğinde dolar olarak talep garantisi alanlar, bu spekülasyon kazançları ile acaba seçimi mi finanse edecekler? Erken seçimin finansmanının da mı kullanacaklar?

5. Bu iş yürür mü?

* Mevduat sahibi, dolar hesabı olanlar, dolardan TL'ye neden geçsin? TL mevduatı ilave avantaj sağlamıyor. Riskler var... En az 3 aylık vadeli hesap açmak lazım. Mevduatı bozana faize ilaveten kur farkı verilmiyor.

* Dolardan TL'ye geçenler ancak kurlar da şok düşüş olursa kazançlı çıkarlar. Kasım ayında mevduatın 3 aylık reel getirisi -2,71 oldu. Aynı şartlar devam ederse,

23.12.2021

TL'ye geçenlerin avantajlı olması için kurların 3 ayda yüzde 3 ve üstünde düşmesi gerekir. Bu günkü siyasi ve ekonomik koşullarda, ilave bir şok nlem alınmazsa kurlar daha fazla düşmez.

* Geçmişte TL'yi dövize bağlamanın sıkıntısını yaşadık. 1975-1976, Dövize evrilebilir Mevduat hesapları (DM) iflas etmişti.

Not: 19 Aralık 2021 yazımda, bir habere dayanarak İHA ve SİHA'ların motorlarının Kanada'dan ithal edildiğini yazmıştım. Necmettin Batirel uyararak, Kanada'nın motor değil, kamera göndermediğini, motorların Türkiye'de üretildiğini belirterek uyardı. Teşekkür ederim.

İbrahim Kahveci

Seçim tarihi belli

Elbette bu kadar da düşüncesiz olamazlar. Hazineye yüklenen ve yüklenmek istenen yüklerin taşınamayacağı belli.

Bakın 2020 yılını 1 trilyon 813 milyar borç yükü ile kapattık ama 2021 yılı Kasım sonunda borç yükümüz 2 trilyon 708 milyar liraya yükseldi. (2020 sonu borç stoku bizde 1,8 trilyon lira gözüküyor ama AB tanımlı borç stoku aynı tarihte 2 trilyon liradır)

Borç artışında elbette kur yükselişi çok etkili oldu. Ama sonuçta kur kasım ayı seviyesinin altına düşmedi; hatta daha da üzerinde seyrediyor.

Bu arada iç borçlanma maliyeti aylık bazda nisan 2021'den beri yüzde 18,0'in üzerinde seyrediyor. Öyle ki, stok borç maliyeti yine nisan 2021'de %15,4 seviyesinden kasım 21'de %17,3 seviyesine yükselmiş durumda. Borçlanma maliyetimiz de hızla artıyor.

Kısaca artık hassas yerimiz Hazine oldu.

Kasa boşalıyor.

Gerçi Lütfi Elvan gitmeden son bir sağlam bütçe bıraktı. Hazine nakit gerçekleştirmelerine göre bu yıl ilk 11 ayda nakit denge sadece -50 milyar lira açık verdi. Öyle ki, faiz dışı fazlamız 97,4 milyar liraya ulaştı.

Geçen yıl nakit dengenin -181,9 milyar lira açık verdiğini, faiz dışı dengenin de -65,6 milyar açık olduğunu belirtelim. Hatta 2019 yılında da Hazine nakit açığının -130 milyar lira olduğunu ve faiz dışı dengenin de -37,7 milyar açıkta olduğunu not düşelim.

Ya da şu şekilde söyleyelim: Hazine 2015 sonrasında ilk kez bu yıl 11 ayda faiz dışı fazla vermiş durumda.

Son iyi Hazine dengesini de 2022'de şimdiden bitirmeye başlamış olduk.

Bakınız, sorunları bir bir Hazineye yükler olduk.

Mesela doğalgaz da artan fiyatları konutlara yansıtmıyoruz. BOTAŞ sanayi ve elektrik santrallerine 4 bin liradan sattığı gazı meskenlere 1400 liradan veriyor. Ve şimdi BOTAŞ'ın Hazineye görevlendirme borçları siliniyor.

Yük Hazineye bırakılmış olacak. Biriken borç yaklaşık 50 milyar lira.

Keza, benzer şekilde elektrik sektörü şu anda zam bekliyor. EPIAŞ piyasasında toptan diyeceğimiz fiyat 1,2 liraya çıktı. Oysa konutlara satılan elektrik tüketim fiyatı 92 kuruşta seyrediyor. EPIAŞ fiyatı ile nihai tüketim fiyatı arasında iletim, dağıtım, kayıp-kaçak ve vergiler gibi bir çok faktör devreye giriyor. Son EPIAŞ fiyatlarına göre elektriğe ocak ayında yeni tarifeye göre yüzde 100-150 arası bir zam gerekiyor.

Muhtemelen o zam da olmayacak.

Ve elektrik tüketiminde de Hazine devreye girip açığı kapatmak zorunda kalacak.

Bildiğiniz gibi yıllık 75-80 milyar liralık akaryakıt vergisi alınamaz noktaya geldi. Gerçi şimdi ÖTV yükleyecekler ama bu fiyattan zor dayanılır.

Asgari ücret ve gelirlerden asgari ücret kadar olan kısım da vergi dışı bırakıldı. Buradan da bir 70-80 milyar liralık feragat yapıldı.

Tabii biz vazgeçilen vergileri, yani gelirleri sayıyoruz ama asıl mesele giderler kaleminde. Mesela Osmangazi Köprüsü geçiş fiyatı bu kur seviyesinde 750 lirayı aşıyor. Burada bir indirim yapılarak geçen vatandaş adına Hazine müteahhide ödeme yapıyor. Kur artışına bağlı olarak Hazine garantili müteahhitlere ödeme bütçeye konulan 44 milyar liranın çok üzerinde olacaktır.

Dövize endeksli mevduat güvencesi verdik ve kurlar düştü. Ama asıl düşmesini hedeflediğimiz faizler düşmedi.

Hala tahvil faizleri yüzde 22-24 aralığında seyrediyor. Çünkü tehlike bütçe açığında ve buna bağlı olarak enflasyonda.

Faizleri düşürmek için çıktığımız yolda başardığımız tek şey faizleri yükseltmek oldu. Hazinesinin bütçe dengesi şaşmaya başladığında asıl tehlike oradan gelecek.

Bizi açık bütçe riski bekliyor. Ya da enflasyon riski diyelim.

Bu iki bileşen ise faizleri düşürmeyeceği gibi daha da yükseltebilir.

Acaba kur baskısı ile bütçe açığı dengesinde ne kadar yol alabiliriz? İşte bu soru bizi seçimlere götürüyor.

Uygulanan politika hastayı bayıltmaya benziyor. Şu an baygınlık noktasında bekliyoruz ama tedavimiz yok.

O zaman tek çıkış yolu seçim olarak kalıyor. Çünkü bu politika tercihi ülkemizi 2022 sonuna taşıyamaz.

Haziran 2018'de reel kriz başlamadan yapılan seçimin benzeri en geç 2022 yaz aylarında yapılmak durumunda. Muhtemelen bu kadar basit dengeyi politika uygulayıcılar da bilecektir.

Zaten kapıda bekleyen 3600 ek gösterge, EYT ve emekli-memur zamları ile son ulufeler de dağıtılmış olacak. 2023'e ise kala kala sadece enkaz kalacaktır.

Sizce enkaz altında seçime gidecek bir yönetim olabilir mi? Ben hiç sanmıyorum. Ve erken seçimin ya da baskın seçimin 2022 yılı ilk yarısında tamamlanacağını bekliyorum.

Yazdım bir kenara ve açıkça söyledim. Bakalım ne olacak?

23 Aralık 2021, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Meğer Erdoğan neleri aşmış...

Sonunda ekonomi idaresinin bir şans oyunu veya kumar olmadığını öğrendik.

Eğer işin başında yetenekli ve ehliyetli insanlar varsa ekonomi, toplumların gelişmesi için en etkin yol oluyor. Aksi halde ekonomiyi idare ettiklerini zanneden kumarcılar ülkelerini batırıyor, kendilerini rezil ediyorlar. 2000 öncesinde bunun ikisini de gördük. Burada bizi şaşırtan, **Tayyip Erdoğan**'ın düşük faiz ısrarının ekonomi bilimiyle ilgisi olmadığını zannetmemiz oldu.

Oysa o faizi bütün boyutlarıyla ele alıyordu. Sonunda Türk Lirası'nı da döviz kurlarına endeksli bir model haline getirdi.

MUHALEFETİN ACIKLI HÂLİ

Tayyip Erdoğan, Amerika Birleşik Devletleri'nde başkan olsaydı bugün herhalde dünya bambaşka bir yer olurdu.

Bir kere Afrika'nın yoksul ülkeleri Amerikan Doları'na boğulurdu.

Birleşmiş Milletler'deki adaletsiz Güvenlik Konseyi modeli sokağa atılırdı.

Çünkü dünyanın ihtiyacı olan şey gerçek barıştır, paradır, refaktır ve insanca davranışlardır.

Biz bunu **Tayyip Erdoğan**'ın başbakan olduğu günden beri görüyoruz.

Cumhurbaşkanı olup da tüm yetkileri üzerine alınca daha fazla gördük.

Eğer politikacı bilinçliyse ve ne yaptığını biliyorsa son dönemde Türkiye'de yaşadıklarımız daha kolay anlaşılır.

Bunun muhalefet tarafından anlaşılabilirdiğini zannetmiyorum. Onlar hâlâ TÜSİAD'dan, IMF'den, CIA'dan, FETÖ'den, PKK'dan ümit bekliyor.

Sanıyorlar ki döviz kuru Türkiye'yi yenebilecek güçte bir silahtır.

NE BELALARLA UĞRAŞMIŞ

Şimdi anladık ki kimse kimseyi cehaletle veya kumarla yenemez. Artık önümüzde alternatif mevduat modelleri de var.

Çeşitli aylara bölünmüş şekilde dövize endeksli Türk Lirası mevduat hesabı açabiliriz. Bunu şimdiye kadar niye düşünmedik bilemiyorum. Ama 28 Şubat gibi, 17/25 Aralık gibi, 15 Temmuz gibi, Gezi kalkışması gibi eylemler varken Türkiye ne yapacağını tam bilemiyordu. Çünkü işler çıkırından çıkmıştı.

Bir de o dönemin kadrolarının ne kadar çapsız ve nankör olduklarını şimdi **Abdullah Gül**'den, **Ahmet Davutoğlu**'ndan, **Ali Babacan**'dan görüyoruz.

Bu isimlerin bugünkü davranışlarına bakınca, geçmişte **Tayyip Erdoğan**'ın ne tür belalarla uğraştığını ve bazen nasıl çaresiz kaldığını kolayca fark ediyoruz.

Neyse, kötü günler geride kaldı. Bence artık düşünmesi gerekenler, ümitlerini dolar kuruna bağlayıp ülkeye hâkim olacağını sananlardır.